

KOSTNICKÉ JISKRY

Evangelický týdeník

16-17/2013

29. května 2013

ročník 98

cena: 13 Kč

Příští číslo vyjde
5. června 2013

Z obsahu

- * Zjevení
- * Víra jako chození s Bohem?
- * Václav Budovec z Budova

Poselství k 1. neděli po sv. Trojici

JDĚTE KE ZTRACENÝM OVCÍM
MATOUŠ 9,35–10,7

Ovce, která se ztratila, to má „spočítané“. Dříve nebo později se stane obětí dravé zvěře, případně uhynie únavou, nedostatkem jídla a pití, strachem, nebo důsledkem špatně vybrané cesty... Když Ježíš obcházel všechna města a vesnice, viděl mnoho takových ztracených ovcí. Viděl celé zástupy lidí, kteří byli vysílení a skleslí jako ovce bez pastýře.

Ježíš, Boží Syn, Pomazaný Boží ... rozhodně mu ve službě nic nechybělo. Ani moc, ani povolání, ani moudrost... Přesto když hledí na zástupy ztracených, říká svým učedníkům, že potřebuje dělníky na žně. Dal jim moc a vyslal je ke ztraceným ovcím. Poslal je kázat, že se přiblížilo království nebeské.

Toto slovo mluví do církve. Nejenom k některým - třeba kazatelům -, ale

ke všem, kdo následují Krista. Víme, kdo nás posílá a kdo za námi stojí. Spolu s posláním nám dává veškerou potřebnou moc. A ztracené ovce? Je jich kolem nás více než dost. Lidí, kteří jsou ztraceni. Kteří v touze najít pokoj a pokrm pro svoji duši bloudí od jednoho vztahu k druhému, od jednoho lákadla světa ke druhému. Kteří pijí zakalenou vodu a pokoj pro svoji duši nenalézají. Na nás je sebrat odvahu a v poslušnosti k nim vyjít. „Přiblížilo se království nebeské. Proto činite pokání a věřte evangelium“ - dobré zprávy o záchraně skrze Ježíšovu oběť na kříži.

Dělníků je málo. Toto slovo platí i dnes. Kdo půjde?

Ctirad Hrubý,
kazatel ECM Mikulov

Předseda Rady Církve bratrské Daniel Fajfr hodnotí průběh konference

AKTUALITA

Konference Církve bratrské

Od čtvrtka do soboty 9.-11. května 2013 proběhly zemské a společná konference Církve bratrské. Téměř 300 delegátů z České republiky a Slovenska jednalo v Brně, kde byla po dvouleté společné přípravě přijata nová Ústava Církve bratrské. Ta definuje Církev bratrskou v České republice a na Slovensku jako jednu církev. Na novou Ústavu v budoucnu naváže aktualizace zemského (českého) Řádu.

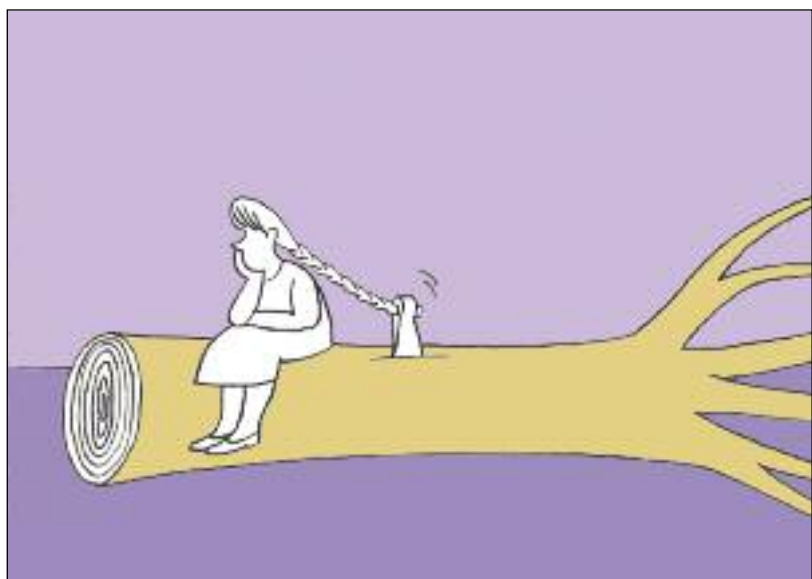

Z diskuse o nové ústavě

Zemská (česká) konference následně zvolila na funkční období 2014-2017 novou Radu, do které byli zvoleni: Tadeáš Firla (Horní Suchá), Karel Fojtík (Ostrava), Tomáš Holubec (Karlovy Vary), Bronislav Matulík (Praha 5), David Novák (Praha 13), Marek Orawski (Praha 4) a Petr Raus (Brno). Předsedou Rady byl již před rokem zvolen Daniel Fajfr (Praha 3) a tajemníkem Petr Grulich (Praha 1).

taj /www.cb.cz, foto: Jan Hanuš

Zemi pak dal synům lidským ž 115,15

Je jaro, v přírodě nastává exploze. Pupeny stromů připomínají malé bombičky. Na větvích výhrůžně trčí vzhůru, připraveny každou chvíli vybuchnout. Jejich exploze však nikoho nezraní. Bude tichá a krásná, naprosto pokojná a mírumilovná. První probuzené včely nemožně narážejí do oken a pátrají po loňských květinových truhlících. Pod okny v trávě kvetou fialky a na záhonku čemeřice. Mrkají na nás i sedmikrásky. Ach ty lidské ruce a nohy! Běhají, šlapou a trhají..

Dnes jsem dočetla knihu dopisů od C. S. Lewise: Promluvy o modlitbě. Autorův pohled na stvoření je fascinující. Říká, že i každý keř je zjevením Boha, nejenom ten „hořící“. Zout si tak boty a našlapovat opatrně, půda pod Božím dotykem je svatá. Chození po travnaté zemi však může být pro citlivější povahy problémem. Pod botou totiž máme plno života. Těch malých tvorečků s křídly i bez nich, těch křehkých stonků, pupat a květů! Měli bychom se nejspíše vznášet, abychom tomu

všemu neublížili, chodit alespoň po vyšlapaných cestách. Ale my nejsme andělé a brouzdat loukou se nám velice líbí. Ohleduplnější chování je však možné pro každého z nás. Nespočívá ve snižování naší váhy, ale v citlivějším a respektujícím přístupu. Nejen jednotlivce, ale přede-

vším průmyslové společnosti. Že na to málo slyšíme, je zřejmé. Důsledky jsou na životním prostředí vidět a některé napravit už nepůjdou nikdy. Pestrost a krása našeho světa se vlivem činnosti člověka značně ochudila.

Do světa již nevrátíme velký počet vymizelých druhů rostlin a živočichů.

Ekologicky to málem zaznívá i z velikonočního příběhu evangelisty Lukáše. Tam zbičovaný Kristus kráčející na Golgotu praví bédujícím ženám: „Děje-li se toto se zeleným stromem, co se stane se suchým?“

Ježíš se přirovnává k zelenému stromu, který je ničen. Jako strom neprotestuje, mlčí a všechno snáší. Lidské ruce a lidský hřích jej ničí. My ničíme přírodu, ničíme deštěné pralesy, ničíme často i ty nejlepší z nás. Víme co činíme? Naše sobectví a tvrdost nám zaslepují oči. Kristus na kříži řekl: „Otče, odpusť jim, vždyť nevědí co činí“. A Bůh tehdy obrátil

Dokončení na str. 2

Poetická próza a prozaická poezie s ilustracemi

Příroda je největším umělcem, kterého znám, kterého miluji a zbožňuji. Rád pronikám do detailů rostlin, a proto obdivuji jejich kompozici. Také bychom měli ocenit toho, kdo dal první impuls ke stvoření světa. Majority a minority, různé kompozice, zvuky a obrazy, zázračné scenerie – žijí v nás i mimo nás. Próza a poezie – náš dennodenní stimul – fotografie a videa též. Dovedeme milovat celý, celický svět, jemuž jsme velmi vděční za životy každého z nás.

Rád pronikám do tajů, vždyť si všímám těch tradičních i netradičních krás. Žiji objevováním, žiji nalézáním, žiji pozorováním. Každý den chci žít, každý den tvořit, a to za každého počasí a ročního období. Každý den chci děkovat za ten krásný svět – za jeho kouzlo a půvab. Také virtuální svět musí být lepší. Sociální sítě jsou sice skvělou myšlenkou, ale postrádají částečně fenomén slušnosti a krásna. Je třeba pracovat na motivačních a povzbuzujících změnách, abychom nežili na skládce, ale v pozemském i mimozemském ráji, vždyť svědomí je naší cestou poznání...

Václav Kovalčík

Z církví doma i ve světě

SEMINÁŘ „ZVĚSTOVÁNÍ VE 21. STOLETÍ“

Na podnět polských luteránů plánuje generální superintendent Martin Herche ze Zhořelce setkání farářů tří zemí: Německa, Polska a Česka s tématem „Zvěstování ve 21. století“. Seminář se uskuteční v Jauernick v Horní Lužici od 13. do 15. října 2013. K tématu jsou zváni také řečníci ze zmíněných zemí. Předpokladem účasti je aktivní němčina. „Byli bychom velmi rádi, kdyby naši faráři a farářky využili tuto příležitost k setkání se svými kolegy ze sousedních církví, obohatili společenství v Jauernicku svým pohledem a sdíleli své zkušenosti s ostatními. Rádi Vaši účast vyjednáme a domluvíme i finanční podmínky. Ozvěte se prosím, pokud Vás toto pozvání zaujalo,“ říká Gerhard Frey-Reininghaus, vedoucí ekumenického oddělení Ústřední církevní kanceláře Českobratrské církve evangelické.

zdroj: e-cirkev

DNY VDĚČNOSTI ZA STVOŘENÍ – SOUTĚŽ

Ekologická sekce České křesťanské akademie vyhláší při příležitosti Dnů vděčnosti za stvoření výtvarnou a fotografickou soutěž na téma Život se rodí ze smrti. Výtvarná soutěž je určena dětem; fotografické soutěže se může zúčastnit kdokoliv bez ohledu na věk. Obrázky formátu A3 nebo A4 malované či kreslené libovolnou technikou zasílejte poštou do pátku 28. června 2013 na adresu: Ekumenická rada církví Donská 370/5 101 00 Praha 10 nebo poštou či odevzdáním na vrátnici (v pracovních dnech od 8.30 do 18.30 hodin): Česká křesťanská akademie Vyšehradská 49 128 00 Praha 2 Na obrázky nezapomeňte napsat jméno a věk autora obrázku a do obálky vložit zpáteční adresu. Vyhlášení výsledků soutěže se bude konat před bohoslužbou vděčnosti za stvoření 8. 10. 2013 v rotundě sv. Kříže v 17.30 hodin. Všechny děti, které nám obrázek pošlou, obdrží diplom za účast a třem vítězným autorům bude předána malá odměna. Vybrané obrázky budou vystaveny po celý měsíc září v Galerii Josefa Adamce, Praha 7, Na Špejcharu 3. Obrázky z technických důvodů vracíme jen při osobním vyzvednutí po skončení výstavy.

OCENĚNÍ ČESKÉ BISKUPSKÉ KONFERENCE ZA GESTO FAIR PLAY

Obránce plzeňských „Indiánů“ Tomáš Slovák přiznal teč kotouče, která znamenala zdramatizování průběhu základní hrací doby – po buly v obranném pásmu. Poté Zlín vyrovnal na 3:3 pouhých deset vteřin před koncem. V prodloužení plzeňský kapitán Martin Straka svým gólem zajistil Plzni premiérový extraligový titul v historii. Férový hrdina později přiznal, že to stálo za ty nervy, ale „díky Bohu“, že jeho spoluhráč dal zlatý gól. Medaili České biskupské konference, jako ocenění, předal významnému hokejistovi osobně kardinál Dominik Duka. Zdůraznil, že něco takového není v naší společnosti běžné. Čin označil za projev hodný zásad Ježíšovy etiky: „Co chceš, aby jiní činili tobě, číň také i ty jim.“ Kardinál sám hrával hokej a přiznal, jak se jednou hádal o uznání gólu a zlomil přitom hokejku o led, avšak odešel s vědomím porážky. Hokejista Tomáš Slovák na otázku, zda by jednal stejně i příště, řekl, že „je těžké být upřímný nebo čestný, není to asi vždy, ale snaží se o to a doufá, že se tak zachová i příště“.

-kar

Braniborský markrabě Fridrich Vilém –"velký kurfiřt"

** 16.2.1620 v Kolíně nad Sprévou, + 9.5.1688 v Postupimi*

Patří ke třetí generaci reformovaných Hohenzollernů, a také proto studoval v nizozemském Leidenu. Seznámil se přitom s tamním dvorským, politickým a vojenským životem. 1640 nastoupil vládu, obratně zasahoval do švédsko-polské války a získal pod svou kontrolu Prusko. Ve válkách s Francií a Švédskem se projevila převaha pravidelné armády, kterou budoval. Pečoval také o hospodářský rozkvět své země. 1648 se účastnil jednání o Vestfálský mír, který mu přinesl územní zisky. Prosazoval při něm rovnost kalvinismu a luterství. 1661 odmítl polskou královskou korunu, která byla podmiňována přestupem ke katolictví. Pozoruhodné jsou jeho toleranční edikty 1662 a 1664, kterými zakazoval konfesijní spory. (To postihlo i faráře a básníka Paula Gerhardta.) Významný je zvláště Postupimský edikt 1685, který umožnil příliv 20000 francouzských hugenotů poté, co Ludvík XIV. zrušil toleranční Nantský edikt. Přišli i evangeličtí exulanti z Rakouska. Kurfiřt poskytl toleranci také židům. To všecko znamenalo pro Braniborsko hospodářský, kulturní a politický prospěch. Tak se mu podařilo vybudovat nejsilnější stát na území Německa, předchůdce Pruského království.

“Jak bych vám mohl být věrný, kdybych byl nevěrný svému Bohu?”
(Z odpovědi polským stavům 1661)

Bohuslav Vik

Zemi pak dal synům lidským ž 115,15

Dokončení ze str. 1
všechno to zlé v dobré. Velikonoční ráno přineslo do světa průlomovou zvěst: Kristus byl vzkříšen k životu! On žije! Každý věřící může tuto pravdu ve svém životě okoušet. Okuste a vizte, jak dobrý je Bůh, nabádá Písmo. Jaký z toho mohu mít užitek já? ptá se člověk. Prozradme, že mnohem větší, než je teplo ze skáceného stromu, či zisk z prodaných dřevěných výrobků. Život znovu povstal a může být darován. Tato dobrá zpráva však přináší prospěch jen těm, kteří ji pro sebe opravdu přijmou. Kristus vytrpěl zástupně naše potrestání a člověk dostává perspektivu nového života. A to je větší zázrak než kdyby se poražený strom

vzpřímil a znovu zazelenal. Jak bychom si právě toto všichni přáli u mizejících deštných pralesů! My lidé se sami v leccem podobáme dřevorubcům. Kácíme svá dobrá předsevzetí, osekáváme cizí i svůj život, dobré snahy svých nejbližších. Na konci roku si slibujeme, že takhle ne, že to už příště bude lepší. Jenže! Známe to a známe se. Měli bychom si uvědomit, že Bůh trpí ve svém stvoření každým naším zlým činem. Je přece psáno: Cokoliv jste učinili nejmenšímu ze svých bratří, mně jste učinili. Svatý František prohlásil za svou sestru i vodu, za bratra každou němou tvář. A tam my lidé způsobujeme hodně bolesti. Jak jinak se chová láska! Ta přestože trpí, se zároveň rozdává. A Bůh je nejvyšší

láska! Vidíme jeho štědrost v jeho stvoření, v každém stromě, keři, květině, ovoci, které dává nám lidem. Kolik rozmanitosti je tu skryto a pro nás připraveno! Až přechází zrak, čich, chuť i hmat. „Někdo“ nám to dal a ten „Někdo“ nás má zřejmě velice rád. Přestože jej to hodně stálo a pořád to vždycky dost stojí! Cenou je obětovaný život a ten přece nikdo nedává snadno. Ani to kuře, ani ta květina, ani ten strom, natož člověk. A Bůh? Sám Kristus před svou obětí říká: „Vezměte a jezte! Toto je moje tělo a toto je moje krev.“ Jako ta orlice, která si rozdírá vlastní hrud, aby mohla nakrmit svá orličátka. Své děti, aby mohly žít.

Marie Plotěná

Nikoli jen zachovaná busta

Osobnost Aloise Adlofa (1861-1927) z přelomu 19. a 20. století ovlivnila zvláště protestantské prostředí. Zasáhla rovněž mnohé lidi bez vyznání, stejně jako hledající, neukotvené ve víře, nebo formální, tzv. „matrikové“, „nepraktikující“ křesťany, řeklo by se dnes. Pozoruhodný byl jeho přesah do sféry sociální, v péči zvl. o učně, mladé řemeslníky a služebná děvčata přicházející za prací do měst. V programu pro ně připravovaném našli zázemí, ale i zábavu při pořádaných výletech do přírody mimo Prahu. Svým způsobem přešel v našem prostředí dílo YMCA. Ta u nás působí až od r. 1921 a její představitelé Adlofa uznávali jako zastánce téhož ideálu. Již roku 1886(!) byl založen Křesťanský spolek mladíků v Čechách, jehož se stal, ještě jako student, tajemníkem. Byla tak vytvořena platforma, jež sloužila jak duchovnímu rozvoji života mládeže, tak jí otvírala společenství vrs-

tevníků, jemuž mladý Adlof rozuměl a pastýřsky sloužil. V pražském sboru, kde působil, byla posléze, vedle sálu modlitebny zpřístupněna i tělocvična. Důležitou byla také Adlofova podpora při založení sirotčince a starobince. Církev bratrská vydala ke 150. výročí narození Aloise Adlofa reprezentativní dílo (Alois Adlof 150 let; život-slужba-odkaz; 2012, 598 stran, kolektiv 12 autorů pod vedením J. Štěpána). Kniha netrpí neduhem jubilejních sborníků, není čítankovou četbou. Její rážbou je důkladná teologická reflexe, přehled a ukázky z jeho díla (teologické práce, publicistika, beletrie, básně a písňová tvorba, bibliografie, fotografie). Také biografie, německé a anglické resume. Obsáhla kniha měla jen být tištěna sytějšími písmeny. Úvodem jsme autora představili ve spojitosti s jeho obdivuhodnou prací mezi mládeží. I dnešní, necírkevní

veřejností bude bezesporu uznáno jeho nasazení pro muže, kteří byli povoláni do první světové války. Jeho obdivuhodná korespondence šla za vojáky doslova až do zákopů. Vždy se uvádělo, že četla mnoho set dopisů, na něž vojáci často odpovídali. Přesnější počet dnes již nelze postihnout. Povzbuzením mnohým byl i časopis „Mladý křesťan“, jenž byl 9. číslem v roce 1915 úředně zastaven „pro zcela nepřijatelný způsob psaní listu, jenž již několikrát zavalil podnět k úřednímu zakročení“. Skutečnosti odpovídá hodnocení, že „Adlof nemínil ze svého časopisu učinit sluhu rakouské válečné mašinerie“. Příznačné je i to, že mezi vydaná díla Komenského zařadil právě roku 1914 „k potěšení ve dnech zlých“ spisek „Smutný hlas zaplašeného hněvem Božím pastýře“.Ve válečných letech se podílel i na konkrétní pomoci

Dokončení na str. 3

Reakce čtenářů

Kde víra vědě oponuje

Jiří Nečas v ET-KJ č. 12/2013 si všímá příkladu, jak „ujela“ současná ekonomika – jako jeden druh vědy. Já sám jsem zakusil jistě „ujetí“ v jiné oblasti, a tak si troufnu závěr Jirkova článku zobecnit: „*Hlavní proud dnešních vědců nereprezentuje vědu, nýbrž neudržitelnou ideologii.*“ Tedy: víra (křesťanské přesvědčení a křesťanská důvěra) oponuje vědě, která se vzdálila svému původnímu zdroji, která přestala brát ohled na duchovní rozměr vědeckého zkoumání. Soustředěnost na finanční dotování a tedy na propagovaný směr – vyhovující hlavnímu proudu sponzorů, sledujících jen čistě praktické výsledky vědy – zabraňuje a někdy ničí svobodné myšlení, jež přináší alternativy ke standardním teoriím i experimentováním. V různých vědeckých odvětvích se prosazuje jediný „správný“ názor a tak nastupuje „neudržitelná ideologie“. Je ovšem zajímavé a důležité, že ona „neudržitelná“ ideologie má podivuhodnou vlastnost udržet se mnohem déle než nějaká udržitelná soustava idejí. Zdá se, že pravda je poražena a že je nutné se uchýlovat ke „klamání tělem“. Přesto můžeme i podle svých dlouholetých zkušeností potvrdit, že pravda vítězí. Někdy ve

zlomové chvíli zcela náhle, jak tomu bylo 17. listopadu 1989 - díky už zchátralé lži. Máme čekat, až nějaký zlom nastane a „pěkně“ si „hovět“? Pokoušet se o smír za každou cenu? Tedy o smír pravé víry s vědou sklouzávající do „neudržitelné ideologie“? Jsem přesvědčen, že ne! Také pokusy o alternativní řešení vědeckých otázek nebudou znamenat nějaké scestné představy nebo dokonce předkládání podvodů. Vede-li hlavní směr současné vědy k zužování bádání jen na finančně i ideově podporované „povolené“ a někdy navíc bojovně ateistické a jsou-li alternativní přístupy vytlačovány na okraj nebo dokonce za hranici „správné vědeckosti“, pak i pohledy a činy věřících křesťanů budou „nahrávat“ právě těm vytlačovaným. Od r. 1992 se intenzivně zabývám odlišným pohledem na vakuum, z něhož vyplývá i jiný přístup ke kosmologii a kupodivu i ke geofyzice. Počáteční studium od daného roku jsem věnoval pracím svého otce a strýce, v nichž se sice mimochodem, ale zřetelně ukazovala „nepřijatelnost“ oficiálními vědci. Postupem doby jsem ve svém studiu nacházel podobné přístupy, zejména zahra-

ničních autorů. Přitom jsem - opět mimochodem - „narážel“ na onu „nepřijatelnost“ pro jejich přístupy a řešení. Své studium jsem doprovázel psaním vlastních textů, ovšem spíše „do šuplíku“. Po dlouhé debatě s jedním svým oponentem jsem si myslel, že jsem „zabloudil“ a celou svou dlouholetou práci (v naznačeném oboru) jsem zavrhl. Avšak vzápětí jsem našel potvrzení v nečekaném směru – v tlaku záření. (Jak souvisí tlak záření s vakuem, to zde nemohu uvést, protože to vyžaduje hodně obsáhlé vysvětlení.) Původně zavržené texty jsem obnovil a pak postupně doplňoval novými. Ukázalo se, že tzv. standardní přístup není zrovna to „pravé ořechové“ a že jsou možné a dokonce prospěšné alternativní přístupy. Příklon k jedině „správné“ vědecké teorii, která se navíc jeví jako omezující a dokonce vedoucí k nebezpečné ideologii, se tedy jeví jako zaujatý a nevhodný. Naopak „oponentura“ standardním přístupům pomocí jiných, neobyklých (zejména v naší zemi) přístupů a řešení je zdravá. Jsme-li navíc věřícími křesťany, naše úsilí bude směřovat raději k takovýmto přístupům a řešením, i když si můžeme a máme být vědomi své ohraničenosti.

Václav Dostál

POBĚLOHORSKÉ ÚČTOVÁNÍ

Kryštof Harant z Polžic a Bezdruzic a Jan Jessenius

Kryštof Harant z Polžic a Bezdruzic patřil k nejvzdělanějším osobnostem stavovského povstání. Ovládal sedm jazyků, byl a dosud je řazen mezi významné renesanční skladatele a neméně dokonalých výsledků dosahoval i v oblasti literární. Jeho intelektuální a umělecký záběr byl naprosto všestranný. V roce 1589 se oženil s Evou Černínovou z Chudenic, ale po osmi letech šťastného manželství jeho manželka zemřela. Dvě děti, které po ní zůstaly, svěřil otec na výchovu své příbuzné Lidmily Markvartové z Hrádku a sám brzy – už r. 1598 – podnikl spolu se švagrem Heřmanem Černínem z Chudenic cestu poutníka do Svaté země, kterou zachytil ve slavném cestopise *Putování aneb Cesta z království českého do Benátek a odtud do země Svaté, země judské a dále do Egypta a velkého města Kairu, potom na horu Oreb, Sinai a sv. Kateřiny v pusté Arábii ležící*. Následná léta (od roku 1599) strávená na dvoře Rudolfa II. patřila k těm jeho nejúspěšnějším. Stal se dvorským radou a císařovým komorníkem, na císařském dvoře také dopsal svůj slavný cestopis, který ilustroval vlastními kresbami a knihu vydal v roce 1608. Vypráví se také, že při stolování ranou do zad zachránil život císaři, který se dával jídlem. Když císař Rudolf II. zemřel, odešel slavný cestovatel do ústraní a žil na hradě Pecka. Konvertoval k protestantismu, účastnil se povstání českých stavů a až do Bílé Hory zastával funkci předsedy České komory zemské. Jako velitel dělostřelectva Thurnovy armády vedl patnácti-

sícové vojsko na Vídeň a ostřeloval císařský palác. Dost důvodů pro to, aby byl po porážce stavů pronásledován, zadržen na svém hradě Valdštejnovým oddílem a následně stát jako poslední ze tří příslušníků panského stavu. Jeho druhé manželce Anně Salomé Hradištské z Hořovic bylo umožněno jeho tělo v tichosti pochovat, ale my dnes už místo posledního odpočinku Kryštofa Haranta neznáme, i když jistě pravděpodobné indicie se nabízejí. K zamlžení místa hrobu jistě přispěla také zbrklá snaha paní Anny Salomény přizpůsobit se co nejrychleji nové politické situaci a zahladit „vlastní buřičské stopy“. Vrátila se okamžitě ke katolické víře, syny dala na výchovu k jezuitům a znovu se provdala, a to dokonce za Heřmana Černína z Chudenic, bývalého Harantova švagra a společníka na jeho cestě do Svaté země. Sňatek z rozumu nepřinesl štěstí ani jedné straně a trochu nudný, rozplizlý osud tohoto manželství – opuštěné, stárnoucí Anny a rozmarilého, vyžilého Heřmana – zdařile popisuje L. Vaňková ve svém románu Když kohout dozpíval.

O rektoru Karlovy univerzity Janu Jesseniovi krásně vypráví J. B. Čapek ústy za jazyk přibitého: *„Ano, i ten Mistr Jan Jessenius, ač byl muž narozený a vychovaný v prostředí německém a svým cítěním humanista mezinárodní, přece také patřil k těmto vzdělavatelům vlasti, vždyť jeho rod byl ze Slováků v Horních Uhrách, a jako rektor*

Vysokého učení pražského bojoval činem, slovem i perem za povznese-ní a slávu Almae Matris! Jessenius rektor, slavný medikus, filosof i spisovatel, vyjednavatel s cizími vládami – pro tolik svých schopností tím více tyrany nenáviděný! Ó Mistře Jesenský, co bude s akademii Karlovou, co bude s Vysokým učením pražským!“

Jan Jessenius proslul jako osobní lékař císařů Rudolfa II. i Matyáše, jako první uskutečnil veřejnou pitvu před zraky mediků a budoucích lékařů-patologů a publikoval celou řadu vynikajících chirurgických prací. Který z těchto důvodů byl tak závažný, aby jeho odchod ze života musel být ještě bestiálnější, exemplárnější než ty ostatní? Nejprve mu byl vyříznut jazyk, státá hlava byla vystavena na Mostecké věži, tělo rozčtvrceno a jeho části nabodnuté na kůly rozmístěny na hlavních pražských ulicích. Lékařský věhlas, vědecký úspěch ztýraného jistě nevyprovokoval vítěze k pomstě tak kruté. Příčina byla někde jinde. Karlova univerzita, v jejímž čele Jessenius stál, se postavila proti panovníkovi, to zaprvé, ale je tady prohřešek snad ještě těžší. Jessenius napsal latinský filosofický traktát s provokačním, odvážným českým názvem *Může být tyran svržen lidem?* Nestal se právě on pro politické mocipány hlavní příčinou brutální nenávisti? A Univerzita? I ona musela být tvrdě potrestána. Ztratila svobodu ne-závislost, byla předána do rukou jezuitů a vítězný Ferdinand II. ji sloučil v roce 1622 s klementinskou kolejí.

Milada Kaďůrková

Kryštof Harant z Polžic a Bezdruzic a Jan Jessenius

Vysoké požadavky na duchovní úřad

„Kdo chce být biskupem, touží po krásném úkolu. Nuže, biskup má být bezúhonný... střídavý, rozvážný, řádný, pohostinný, schopný učit, ne pijan, ne roáč, nýbrž vládný, smířlivý, nezištný. Musí mít také dobrou pověst u těch, kdo jsou mimo církev.“

Podle 1 Tm 3,1-7, viz také Tt 1,7-9

V poslední době jsme zažili, jak mnoho se očekává od lidí, kteří přejímají úřad v církvi a společnosti. Bezohledně jsou vyhledávány a odkrývány všechny chyby a nedostatky. Aby odvrátili poškození úřadu, muselo v Německu odstoupit více politiků, jedna biskupka a také jeden spolkový prezident. Jsou nároky a očekávání na držitelky a držitele úřadu proto tak vysoké, že hledáme vzory, na kterých se můžeme orientovat? Také v Novém zákoně v pastýřských listech Timoteovi a Titovi jsou zcela konkrétně jmenována morální a etická očekávání, která jsou namířena na osobu biskupa a na jeho chování. Důležité přitom je, že on nezavdává žádnou příčinu a může čelit kritice zvenčí. V době apoštola Pavla neexistoval ještě ten nadšborový úřad v dnešním smyslu církevně řídicích funkcí, nýbrž biskupové byli duchovními pečovateli velkých sborů a instruovali jiné spolupracovníky. Mezi jiným měli za úkol ochraňovat sbor před falešným učením. Tenkrát nebyly ještě žádné hierarchické struktury. Také od diakonů a jiných spolupracovníků se očekával zcela podobný způsob života jako od biskupa. Proto biskup je a zůstává zapojen do obecnství služby.

Pro hraběte Zinzendorfa bylo důležité převzít od Českých bratří úřad biskupa a dále jej předávat. Snad myslel Zinzendorf také na tento úřad, když ve své básni psal: „Chceme do díla se dát, neb čas se krátí... nad úřadem si nezoufat, však radostně se namáhati a kameny své s sebou nésti, kde je náš cíl.“ Tyto kameny mohou vypadat velmi rozdílně, vždyť ty dary jsou velice rozličné.

Při jedné návštěvě v Tanzanii jsem zažil velmi působivě dar pohostinnosti. Nejdříve jsem se pozastavoval nad velkým domem, v němž biskup bydlel. Ale on tam nebydlel sám se svou rodinou, neboť bylo samozřejmé, že ženy a muži, někdy celé rodiny, kteří přicházeli z velmi vzdálených sborů do našeho města, nacházeli vždy v jeho domě místo k přespaní a dostávali také i něco k jídlu. Tak měl tento velký dům velmi smysluplnou funkci jako dům pro hosty a nesloužil jen postavení úřadu. Mnozí hosté zůstávali delší dobu a žili s rodinou biskupa. Můj první dojem z velkého domu byl revidován.

Další důležité úkoly jsou duchovní péče a přímlovná modlitba: „Tak činme přede všemi věcmi prosbu, modlitbu, přímlovnou modlitbu, díky (díkůčinění) za všechny lidi, za krále a vrchnost.“

V Jednotě bratrské volíme synodem ze středu sboru bratry nebo sestry do tohoto úřadu. Tím je to úřad ve sboru a pro sbor a orientuje se na Ježíše, který je pastýř a biskup našich duší (1 P 2,23). On je náš vzor, ne nějaký „neomylný“ držitel úřadu.

**Teodor Clemens,
farář sboru Jednoty v Bad Bollu
biskup Unitas Fratrum,
překlad Marie Ulrichová**

**převzato z Nových bratrských listů 3/2012
redakčně upraveno**

Adlofovo dílo je velice obsáhlé, přitom však mívá i deprese ze své nedostatečnosti. Zároveň si přál být „českým Moodym, Husem a apoštolem Pavlem“. Husa četl i často citoval a interpretoval, k listu apoštola Pavla Římanům vydal dvojdílný komentář, jenž je v knize komentován a uvádí nás do Adlofovy teologie. Ze tří jmenovaných byl nejbliže evangelistovi Moodymu. Adlof působil v době, kdy posluchači misijních shromáždění měli ještě základ

náboženské výchovy. Výrazná, horlivá a upřímná kázání s následnou výzvou k životu s Bohem, nacházela ozvučnou desku ve svědomí a srdci mnohých posluchačů; situace je dnes zcela jiná. Jeho odkaz - nezamlčet, co jsme přijali v Pánu Ježíši Kristu - je však živý dodnes.

**Psáno pro christnet.cz
Jan Kašper**

Fotografie busty je na první straně přílohy

Nikoli jen zachovaná busta

Dokončení ze str. 2

raněným vojákům, vdovám a sirotkům. Mimořádně zajímavým je rozběh Adlofova života z prostředí naprosto společensky deklasovaného v rodných Hořicích. Zvláště poté, co jeho otec tragicky zemřel při úrazu na stavbě. Jeho matka se s ním, jako nejmladším z devíti dětí (jen tři se dožily dospělého věku) těžce probíjela životem. Jeho kamarády byly děti „flašinetářů, propuštěných vězňů, hadrářů a žebráků“. Byť měl přání či sen stát se římskokatolickým knězem, po návštěvách evangelických bohoslužeb byl vyloučen z náboženství. Stojí za to si povšimnout, že nejedna Adlofem složená píseň je až mysticizující a může souznít s písněmi římskokatolickými, zpívanými v 19. století při bohoslužbě v Hořicích. Významný byl dále vliv evangelického faráře, který Aloisovi prodal levněji, za pár jeho ušetřených krejcarů Bibli. Tu horlivě četl, stejně jako další zapůjčené spisy, jež předčítal i posluchačům v domově pro chudé, kde bydlel. S přispěním faráře Havelky a dalších se dostal do kontaktu s americkými misionáři, kteří jej podporovali po škole při dalších studiích na gymnáziu a později na teologických fakultách v Basileji, Edinburku a Lipsku. Žel není uvedeno, jaká společenství církve v těchto městech na něj měla vliv, mimo uvedený vliv fakult a jejich učitelů. Je pozoruhod-

né, že nikde v jeho životopise není také nic uvedeno o jeho vztahu k ženám, vyjma zmínku o mateřské péči manželky misionáře Clarka. V roce 1892 nastal v jeho životě „důležitý zlom“, když se svobodný mládenec (bylo mu 31 let!) zamiloval do dvacetileté Jaroslavy Šustrové, zasnoubil se s ní a oženil. Jejich rodina byla postižena jejím časným úmrtím v roce 1909. Církevně se Adlof přiklonil ke vznikající Svobodné církvi reformované (plná náboženská svoboda přišla a byla postupně uplatňována až s Protestantským patentem 1861). Jejím byl do smrti kazatelem, postupně vůdčí osobností. Zde bylo dovršeno jeho až přepjaté mladické rozhodnutí ve víře, „obrácení“ k Ježíši jako svému Spasiteli. Sám potom druhé na tuto cestu hlubší zbožnosti, o přenou o zkušenosť uváděl; rovněž k osobnímu, i veřejnému přiznání se k Ježíši Kristu. Důležitým rysem Svobodné reformované církve bývalo úsilí praktikovat kázeň ve společenství, jež podléhala i kontrole. Sám Adlof se pohyboval až „na hraně perfekcionismu“. Jeho církev byla pozoruhodnou pro vědomě budovanou nezávislost, což se týkalo i samofinancování církve, byť to pro řadu kazatelů mimo Prahu znamenalo žít na pomezí chudoby. Organizačně nebyli totiž placeni ústředně, nýbrž samostatně jednotlivými sbory. Ve vyhocené situaci tehdejší doby

nelze ovšem mluvit o ekumeně v dnešním slova smyslu. Již jako vůdčí představitel své církve se však podílel na poválečných jednáních, jež měly vést ke sjednocení evangelických církví, pro jejich vyhraněnost ovšem neúspěšných. Jen na chvíli se zdálo, že by snad mohla dospět dále s Jednotou bratrskou, k čemuž nedošlo. Sám toužil být zajedno „se všemi opravdovými křesťany“. Dobově ostrý tón pak nasadil v polemic-kém spisku proti adventistům „Falešný peníz“. Zato mimořádným přesahem, obohacujícím evangelické církve podnes, byly jeho písně, jež najdeme v kancionálech všech evangelických církví i Církve československé husitské podnes.. Pro někoho bude překvapivý blízký vztah k reformovanému kazateli, autorovi Broučků, Janu Karafiátovi. Ten se také nejednou o Adlofovi a jeho církvi přejně vyjádřil. Také u Adlofa byl nárok na křesťana přísný, s přístupem k němu ale až něžným. Zajímavý je rovněž korespondenční kontakt s prezidentem Masarykem; ten měl své počátky již v době, kdy byl Masaryk poslancem. Na duchovní rovině byl zřejmý odstup, který však byl překonán v osobním a přátelském vztahu prezidenta k Adlofovu nástupci Františku Urbánkovi, jenž pohřbíval i členy prezidentovy rodiny. Mimořádná jsou pak hodnocení Adlofovy osoby J. L. Hromádkou, mj.: „Jeho zjev je významným pro celé české evangelictví.“

Zdravotnictví, lékař, kaplan, pacient

V Poděbradském seniorátu Českobratrské církve evangelické byly obnoveny v posledních letech seniorátní konference. Záměrem je pozvat hosty, kteří by profesně či svým zájmem z různých úhlů prostředkovali pohled na aktuální téma. V minulém roce to byla politika („vztah k veřejným záležitostem“ Jindřich Halama, Petr Moos, Pavel Bělobrádek). Letošní téma bylo - naše zdraví a péče o ně (situace pacientů a těch, kteří se o ně starají; zdravotnictví vůbec). Pozvání do Nymburka přijali nemocniční kaplan a farář major Pavel Ruml i lékař a kazatel Michal Hudcovic. V průběhu programu bylo zřejmé, že pacienty jsme všichni a zkušeností ze svého okolí má navíc každý přehršel. Nanejdůležitější se ukázala situace nemocnic v našem okolí: jejich dobrý, jinde uspokojivý a někde dokonce havarijní stav. Příliš času se již nedostalo na věc pojišťoven a farmaceutický byznys. Major Pavel Ruml nezapřel, co pro něj znamenala zkušenost vojenského kaplana při naší armádní jednotce v krizových oblastech. Dokumentoval vše důkladně také promítaným obrazovým materiálem. Bylo zřejmé, že vojáci v ohrožení a při úrazech intimně znají strach a bolest a jsou nám tím najednou i bližší. Posléze náš host přešel na pole své nynější působnosti, nemocničního kaplana vojenské, Motolské nemocnice. Zde slouží ovšem převážně i civilním pacientům. Kaplanů je nyní v České republice 28 ze šesti církví. V Rumlově vystoupení byla patrná dvojdomost jeho postavení, když zdůraznil, že je zde „pro všechny“: pro pacienty ateisty, stejně jako pro ostatní na široké paletě „spirituálních potřeb“. Kaplan na jednu stranu nesnáší otázku: „Tys tam jako psycholog?“ Cítí se tam být jako farář. Na straně druhé jako farář vět-

Farář major Pavel Ruml

šinou vystupovat nemá, pokud snad o to není někým výslovně požádán. A nemocnice sice mají pacientům poskytnout informace o působení kaplana, žel tak činí sporadicky a sestry zájem pacientů ani řádně nevyplňují do dotazníků, jak mají. Doktor Michal Hudcovic upozornil hned zkráj na práva pacientů. Formulář s nimi rozdál v kopiích všem přítomným, aby vzápětí doložil, že v nejednom bodě je nelze striktně naplnit. Jedním z uvedených příkladů byla situace, kdy by bylo ideální, aby lékař mluvil s pacientem v plném soukromí. Situace je běžně jiná. Již při vizitě nemůže lékař nemluvit o stavu nemocného před ostatními pacienty. Navíc může být problematické hovořit před řadou přítomných příbuzných. Není to jen otázka taktu, nýbrž také možnosti mít v nemocnici po ruce soukromý prostor; rovněž času, který lékař pro pacienty má. Nejednou se nemocnice také potýká s nedostatkem lékařů i dalších zdravotnických pracovníků. Nemluvě o tom, že představa pacientů o možnostech lékařů je převzata ze sledovaných televizních seriálů, v nichž na jednom oddělení je více zaměstnanců, než v našich ne-

Kazatel MUDr. Michal Hudcovic

mocnicích je běžné. Důležitou roli hrají i finance a rozvoj technologií, jež jsou jednak přínosem, jednak limitují to, co je prakticky možné. Podle Hudcovice by celý rozpočet našeho státu spolklo zdravotnictví. Pak ovšem nezbyvá než (všude ve světě, nejen u nás) stanovit hranice léčení. Až po mez, kdy člověk nemůže „žít ani umřít“. Sám konec života může být stále nákladnější. Pryč jsou doby, kdy nám stačila standardní příručka „Domácí lékař“. Dnes na internetu je možno si otevřít nezměrné množství informací, jež nás zahltlí. V následném rozhovoru se přítomní sdíleli o řadu svých zkušeností, nejednou protikladných, aby nakonec byla pootevřena Pandořina skříňka eutanazie. Se závěrem, že nejsme na něco takového připraveni jako pacienti, lékaři, legislativa i celá společnost. Nezbyvá, než svůj život vkládat do Božích i lékařových rukou s vědomím, že Bůh je s námi, když se cítíme být v plné síle, ale stejně tak i v „hodině smrti naší“. Celkem optimistický závěr? Ve víře, lásce a naději přece jen ANO.

Jan Kašper

Inzerce

PROSÍM, JSTE-LI BEZDĚTNÍ MANŽELÉ a chcete prodat malý zachovalý domek s malou zahrádkou na okraji Prahy, cca 500 tis. Kč, budeme vděční. Jsme křesťané v důchodu.
Zn: tel.: 777 824 999.

č. 13

SENIORKA HLEDÁ PODNÁJEM i skromný; kdekoliv.
Spěchá tel.: 731319186.

č. 14

Pozvánky

OBČANSKÉ SDRUŽENÍ EXULANT zve na sjezd členů a přátel sdružení pořádaný v sobotu **8. června 2013** v Praze u příležitosti 400. výročí vydání posledního kralického vydání Bible a 20. výročí od prvního setkání potomků exulantů. Tématem sjezdu je „**Bible v životě církve**“. Zahájení v 9.30 h v evangelickém kostele U Salvátora (Staré Město, Salvátorská 1). Úvodní bohoslužby Ewa M. Jelinek, přednášky dr. Edita Štěříková „Exulanti a Bible“, prof. Petr Pokorný „Inspirace Bible kralické pro překladatele českého ekumenického překladu“, dr. Ondřej Macek „Hledání odkazu českých písmáků“, zpívat bude salvátorský pěvecký sbor pod vedením Marie Žárské. Ve 14.15 h společné foto u Husova pomníku. Od 15.00 h v Betlémské kapli (Aula českého učení technického v Praze – Betlémská kaple, Betlémské nám. 4) koncert „Zvonků dobré zprávy“ pod vedením Jarmily W. Jelinek, pozdravy představitelů církví v ČR, závěrečné bohoslužby emeritní synodní senior Pavel Smetana, zpívat bude pěvecký sbor BJB Liberec pod vedením Lenky Špringlové.

OBČANSKÉ SDRUŽENÍ EFFATHA zve děti, dorost a mládež na letní **Kurz zpěvu** do Litomyšle, který se koná ve dnech **1. – 10. 8. 2013**. Kromě učení se sborovému zpěvu budou mít mladí zpěváci na programu každodenní biblické programy, večerní rozhovory, muzicírování „z vlastních zdrojů“ i oblíbené vycházky do klášterních zahrad. Zájemci o kurz se mohou hlásit do konce května na www.effatha.cz, kde je přihláška i podrobnosti o kurzu, nebo na adrese jana@effatha.cz

EVANGELICKÝ TÝDENÍK - KOSTNICKÉ JISKRY
Vydává Kostnická jednota
Redakce a administrace v Praze 2, Ječná 19, PSČ 120 00, tel.: 224 919 607, e-mail: ET.KJ@worldonline.cz
www.evangelickytydenik.cz
Redaktor: Bohumil Kejř
Uveřejněné příspěvky nemusí vždy vyjadřovat stanoviska vydavatelů. Nevyžádané materiály redakce nevrací, ani neuschovává.
Celoroční předplatné 481 Kč, jednotlivé číslo 13 Kč. Č.ú.: 228961190/0300
Tiskne Grafotechna
Distribuci provádí:
* Česká pošta, s.p.
bezplatná infolinka České pošty 800 300 302
adresa pro písemný styk:
Česká pošta oddělení periodického tisku
Olšanská 9 130 00 Praha 3
e-mail: postabo.prstc@cpost.cz
*A.L.L.Production s.r.o., Poděbradská 24, 190 00 Praha 9, tel.: 234092851
Registrační číslo MK ČR: E 365
ISSN 0139-505X

Bohoslužby

SENIORÁT ÚSTECKÝ

Českobratrská církev evangelická

DĚČÍN, Ne 10.00
Bezručova 4/90, f. Petr Čapek

DUCHOV, Ne 8.00
Havlíčková 23, a. f. Jan Opočenský

CHOMUTOV, Ne 9.30
ul. 28. října 12, f. Jiří Bureš

CHOTINĚVES, Ne 10.30
Horní Řepčice 58, Úštěk, f. Martina Vlková Šeráková

KADAŇ
sloučena s FS Chomutov

KRABČICE U ROUDNICE N. L., Ne 8.30
ve středisku Diakonie ČCE
10.00 v kostele
Krabčice č. 26, f. Jan Kupka

LIBKOVICE POD ŘÍPEM, Ne 10.45
Libkovic č.74, a. f. Kurt Bartoš

LITOMĚŘICE, Ne 9.00
Rooseveltova 7, f. Zdeněk Bárta

LOUNY, Ne 9.30
Českých bratří 1510, f. Tomáš Pavelka

MOST, Ne 10.10
U města Chersonu 8 / 1675, f. Marian Šusták

ROUDNICE N. L., Ne 9.00
Švagrovského 674, f. Kurt Bartoš

TEPLICE, Ne 9.30
J. V. Sládka 2006 / 16, f. Jan Opočenský

TŘEBENICE, Ne 8.30
Sokolská 89, a. f. Marian Šusták

ÚSTÍ NAD LABEM, Ne 10.30
v Červeném kostele
Dvořákova 6, f. Marie Molnárová

ŽATEC, Ne 9.30
Husova 1200, f. Jan Veselý

Církev bratrská

DĚČÍN, Ne 9.30
Puchmayerova 4, Karel Hůlka

LITVÍNOV, Ne 9.30
Dukelská 424, Libor Trousil

MOST, Ne 9.30
J. Kříže 3127, Milan Let

TEPLICE, Ne 9.30
Poštovní 10/934, Pavel Benák

ÚSTÍ NAD LABEM, Ne 9.30
V Zahrádkách 33, Jan Hábl

Evangelická církev metodistická

LITOMĚŘICE, Ne 9.30
Sládkova 8, f. Zdeněk Brož

Bratrská jednota baptistů

DĚČÍN, Ne 9.00
Šikmá 152, k. Jaroslav Poloha

LITOMĚŘICE, Ne 9.30
Žižkova 3/2039

LOVOSICE, Ne 9.30
Dlouhá 84, k. Radek Pospíšil

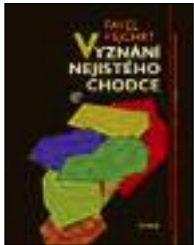
TEPLICE, Ne 9.30 modlitebna ASD
Kříčková 13, k. Vjacislav Jelisejev

ŽATEC, Ne 9.30
Lva Tolstého 1249, k. Jan Pospíšil

Nové knihy

Vážení přátelé,

dovolujeme si Vás upozornit, že EMAN právě vydává:

• **PAVEL REJCHRT:**

VYZNÁNÍ NEJISTÉHO CHODCE

Skrze životní příběh Kamila Korejse bilancuje autor vlastní život, teologická studia, hledání víry i umělecké zápasy. Těžiště situuje do let šedesátých a na počátek sedmdesátých. Demaskuje klíše o době, církvi i víře. Opakovaně se vrací k otázce, co je nejlubším zdrojem křesťanského poselství, a na sobě i svém okolí sleduje, jak to dopadá, když se ryzí obsahy křesťanské víry potkávají s rutinou církevního provozu přizpůsobeného společenským poměrům.

V prodeji od 22. 5. 2013
váz., 288 str., 14×19 cm
kresby a grafiky autora z let studií i pozdějších
Doporučená cena: 356 Kč,
"K"amarádská 285 Kč

EMAN
Husova 656
256 01 Benešov
tel.: 317 722 215
<http://eman.evangelnet.cz>

POBYT SENIORŮ Karmel - Smilovice 2.-8.6.2013

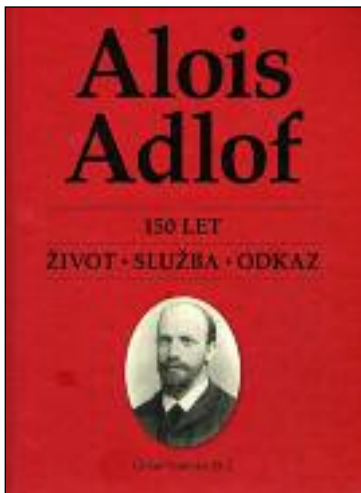
Příjezd: v neděli od 17 hod.
Zahájení a společná večeře: v 18.30 hod.
Ukončení pobytu: v sobotu obědem ve 12 hod.

Cena pobytu: 2160Kč
Co si vzít sebou: Bibli, zápisník, osobní potřeby, léky, přezůvky, vhodné oblečení

Přihlášení na pobyt:
u vedoucího pobytu br. Czolka tel: 737 341 948
nebo u správce Karmelu br. Slámy tel: 732 266 281

Alois Adlof (1861 - 1927)

Začátkem října 2012 vyšla obsáhlá kniha ke 150. výročí narození nezapomenutelného Kristova svědka: **Alois Adlof 150 - Život, služba, odkaz. Vyda-la Církev bratrská 2012, 600 stran.** S radostí a vděčností Pánu Bohu jsme již za necelé dva měsíce znamenali rozebrání celého nákladu (900 kusů) a objednání dotisku 300 kusů. V téměř 85 letech, které uplynuly od odchodu Aloise Adlofa, se několikrát

objevil v tisku názor, že Adlofův duchovní odkaz by si zasloužil zevrubnější a hlubší pozornost i náležitě připravený rozbor celého jeho díla.

V bibliografii prací o A. Adlofovi, otiskčené v této knize, je sice zahrnuto i několik obsáhlých studií a desítky příležitostných článků, které však svým rozsahem - a až na vzácné výjimky i zaměřením - uvedená přání a doporučení nesplňují.

Když na jaře roku 2006 Rada CB schválila návrh na přípravu monografie o Aloisu Adlofovi, málokdo předpokládal, že k tomu bude potřeba plných sedm roků. Záhy se totiž ukázalo, že záměr na zpracování této knihy přišel pozdě, zejména proto, že k jeho uskutečnění nebylo možno využít bezprostředních vzpomínek Adlofových současníků. Těch, kteří mohli sami sledovat jeho život a službu. Takoví přímí pamětníci již nejsou mezi námi.

Pro získání mnohostranného pohledu na kazatele Adlofa bylo však k dispozici hodně pramenů a široký okruh dalších informací. K nim lze počítat např. tiskem vydané Vzpomínky z dětství A. Adlofa, část jeho deníku a téměř 40 výročních zpráv Křesťanského spolku mladíků, napsaných Adlofem podle stejné osnovy a postupně vydaných tiskem v letech 1887-1925, publikované i rukopisné vzpomínky pamětníků a bohatý Adlofův literární odkaz atd.

V úvodu ke knize je zdůrazněno, že autoři v ní nechtěli vyzdvihnout člověka, i když Pánem Bohem výjimečně obdarovaného. Jejich záměrem bylo vytvořit publikaci, která by současným i budoucím generacím českých a slovenských křesťanů umožnila postihnout, jakého služebníka poslal Pán Bůh své církvi v českých zemích ve 2. polovině 19. století.

Během desetiletí vznikaly i různé adlofovské mýty, které se ústně přenášely z generace na generaci a občas se dostávaly i do vzpomínkových článků. Ty pak různé zamlžovaly historickou pravdu a ztěžovaly její oddělení od většinou sice dobře míněných, ale nepoužitelných domněnek a připomenutých legend.

Odstavce z příslušných částí knihy věnované Adlofovu životopisu nás naplňují údivem, pokorou a vděčností nebeskému Otci za lásku, moudrost a svrchovanost, kterou se uskutečňovaly Boží plány s tímto Božím služebníkem. Dovídáme se, že příprava a Boží škola, kterou zvláště v dětství procházel budoucí kazatel a pastýř Alois Adlof, byla těžká a náročná, lemovaná i nepředstavitelnou bídou, nemocemi a odříkáním.

Alois Adlof se narodil v roce 1861, v němž byl po 80leté platnosti Tolerančního patentu vydán Protestantský patent, který měl v Rakousku-Uhersku zaručit evangelickým církvím zásadní rovnost před zákonem s církví římskokatolickou. Obě tyto události, jakkoli zdánlivě spolu nesouvisejí, znamenaly v zorném poli knihy začátek naplňování zmíněného Božího plánu v Adlofově životě.

Z časového hlediska se velká část Adlofovy životní cesty kryje s téměř pěti desetiletími existence nové reformační církve u nás. Jejich společná historie od samého začátku přesahuje do dějin českého národa, společnosti i mnohonárodnostní středoevropské monarchie a prvního desetiletí samostatného Československa.

Byl osmým z celkem devíti dětí. Kromě dvou nejstarších bratrů, Edvarda o 10 a Františka o 8 roků, neznal žádného dalšího sourozence, všichni zemřeli jako malé děti. Ve třech letech mu zemřel tatínek a malý Alois uprostřed bídy prožíval Boží lásku prostřednictvím své obětující se, katolicky zbožné maminky. V nejútlejším dětství a několik prvních školních roků vyrůstal v katolickém ovzduší. Ještě jako školák v Hořicích se dostal do styku s evangelickým svědectvím a s Bibli a prožil přechod do reformačního duchovního prostředí. Přesto doteky působivé křesťanské zbožnosti katolické tradice, jejíž základy byly položeny v dětském věku, v nitru Aloisově rezonovaly po celý život.

Mnohokrát se pokoušeli autoři studií, odborných článků i vzpomínek ukázat na jeho vzácná obdarování. Jedni kladli na přední místo kazatelské a pastýřské působení, jiní jeho rozsáhlé dílo teologické, další se pokoušeli bilancovat neúplně zpracovaný seznam jeho literárního odkazu včetně desítek jeho textů k písním a jím připraveného a vydaného Křesťanského kancionálu. Velká skupina vyzdvihovala Adlofovu nesmírnou touhu a zájem na tom, aby co nejvíce lidí se setkala osobně se Spasitelem Pánem Ježíšem Kristem. Na místě jistě ne posledním je připomínána jeho láska k mladým lidem a jeho téměř 40leté působení mezi nimi. Často je v tisku oslovován jako přítel a vůdce mládeže.

Výmluvné je, že první profesor novozákonní vědy na Husově evangelické teologické fakultě, založené 1919 krátce po vzniku samostatné ČSR, František Žilka - její děkan již ve třetím funkčním období právě v roce Adlofova úmrtí, výstižně označil v obsáhlém nekrologu Adlofův bohoslovecký postoj za jednoznačně a výlučně christocentrický.

V knize se autoři snažili navázat na zmíněné hlavní oblasti Adlofovy duchovní služby i četné další aktivity jak ve Svobodné církvi reformované (SCR) a v pozdější Jednotě českokobratrské, tak v několika spolicích. Jejich prostřednictvím totiž tato státem neuznaná církev až do vydání komunistických církevních zákonů v roce 1949 bez jakýchkoli státních finančních prostředků vykonávala duchovenskou práci, stavěla a udržovala modlitebny a sborové domy, zajišťovala správu nad nemovitostmi užívanými církví, po několik desetiletí uskutečňovala sociálně-diaconické projekty, vydávala tiskoviny atd. V kapitolách knihy jsou přiblíženy i Adlofovy méně známé aktivity, konkrétní události z církve, jejího pražského sboru, Adlofova života a jeho rodiny apod.

Na několika místech je v knize zmíněn názorový "spor" o to, zda Adlofovo onemocnění a fyzické zhroucení koncem první světové války bylo způsobeno jeho mimořádným pracovním vypětím právě ve válečných letech 1914-1918, anebo bylo výslednicí kumulace jeho pracovních aktivit a soustavného mimořádného nasazení po celou dobu jeho služby během více než čtyř desetiletí. Během několikaleté práce autorského týmu se podařilo zvýraznit některé dosavadní pohledy na osobnost kazatele, pastýře a teologa Aloise Adlofa a navíc odhalit několik pohledů nových.

Z prvního dílu knihy připomeňme alespoň tyto: V obsáhlých kapitolách je charakterizován A. Adlof jako kazatel a pastýř (autor Petr Kučera) a Adlof - teolog (autoři Pavel Černý, Robert Hart, David Kašper, Jan Valeš ml.) - Po souborném posouzení Adlofových Výročních zpráv KSM z let 1887-1925 je bylo možno označit za unikátní historický pramen pro dějiny CB. - V samostatné kapitole je plastické vyličení Adlofova životního příběhu (Miloslav Košťál) od narození do jeho ukončení (16.8.1861-25.3.1927). Dobové pozadí zpracoval ve dvou kapitolách Tomáš W. Pavlíček.

Pokusem o pohled do vnitřního života církve a prvního pražského sboru, v němž působil A. Adlof v letech 1886 - 1927, je kapitola o Adlofově (adlofovské) generaci. S určitou opatrností lze tento pokus pokládat za nedokonalou a neúplnou charakteristiku typu zbožnosti, stylu života a vzájemného obcenství v prvních desetiletích CB (viz dále).

K obohacení naší literární historie přispěla Adlofova autorská a nakladatelská spolupráce na vydání dvou významných spisů J. A. Komenského a vlastního životopisu Jana Bunyana. Adlof uvedl do českého prostředí řadu překladů písní.

Teprve po zániku obou totalitních režimů vládnoucích v Československu ve 20. stol. bylo možno v této knize podrobněji informovat o vztazích mezi TGM a A. Adlofem (tato kapitola mj. otiskuje i výtah z několika unikátních dopisů A. Adlofa T. G. Masarykovi, týkajících se osobního vztahu k Ježíši Kristu Spasiteli). - Na tuto informaci tematicky navazují kapitoly o Adlofově příkladném křesťanském vlastenectví a ekumenismu. - Další zajímavosti jistě najde čtenář v kapitolách o dopisech jako významném nástroji Adlofovy pastorační práce a o Adlofově obrazu v české beletrii.

V samostatné kapitole je vyličeno a komentováno jazykové (letniční) hnutí, které bolestně zasáhlo v prvních desetiletích 20. století Svobodnou reformovanou církev a Jednotu českokobratrskou i osobně Aloise Adlofa (autor Zdeněk Vojtíšek).

Rozsáhlý druhý díl knihy dává nahlédnout do **bohatého Adlofova literárního odkazu** v těchto kapitolách: Dokumenty - Kázání a biblické úvahy - Teologické práce a ukázky z nich - Publicistika - Básně a texty k písním (autoři Blahoslav Košťál a Jaromír Vlček) - Drobná próza a samostatně vydané přednášky (autorka Jarmila Špačková).

Třetí díl knihy tvoří **bibliografie Adlofových vydaných prací**, která má přes 1070 položek. Bibliografie prací o Aloisu Adlo-

fovi (v nejednom případě alespoň se zmínkami o něm) zahrnuje na 350 položek.

Čtvrtým dílem jsou na 40 stranách fotografické a další **přílohy**. Pro snadnější orientaci v množství informací zahrnutých do této knihy je **v jejím šestém díle jmenný rejstřík**.

Po obsáhlejším úvodu k vydané monografii o Aloisu Adlofovi jsou do další části přílohy ET- KJ zařazeny ukázky z několika kapitol. Mají svými větami blíže přiblížit Aloise Adlofa a zároveň charakterizovat důrazy, které při přípravě této knihy oslovily její autory.

Jan Štěpán

KŘESŤAN ALOIS ADLOF

K prvnímu výročí Adlofova úmrtí v roce 1928 vydal Křesťanský spolek mladíků malou, ale velice podnětnou knížku „Kytíčka na hrob Aloise Adlofa, křesťana“. Právě ta naprosto jednoznačná specifikace osobnosti, o níž knížka pojednává, byla důvodem pro zařazení této kapitoly jako první. Její obsah směřuje k tomu jedinému: pokusit se vytvořit obraz Adlofa – křesťana.

Do proslovu u Adlofova hrobu jeden z jeho nejbližších přátel, František Urbánek, zařadil i tyto věty: „*Jak jsem ho znal, jistě by vyslovil přání, aby byla vzdána čest jménu Božímu, Pánu, jemuž sloužil, a aby byla slavena ta milost, která se ho ujala a skrze něho působila. Proto nepovažujte za chvalořeč to, co chci povědět, ale za chválu Boží milosti. . . Náš bratr nepřeložil jenom „Cestu křesťana“, ale cestou křesťana šel.*“

Přiblížme si několika ukázkami, jak další autoři charakterizují Adlofovo křesťanství. Samuel Verner ve své výborné studii ke 20. výročí Adlofova úmrtí píše: „*Hlavní Adlofova náboženská činnost spadá do údobí rozkvětu liberalismu; tenkrát být tak smělý, nebát se domněle omezenosti, jak bylo tehdy nazíráno na pravověrný křesťanský fundamentalismus, svědčit a vyznávat spasitelnou plnost zjevení Božího v Kristu, to znamenalo apoštolskou hotovost být i bláznem pro Krista. Adlof vyznával křesťanskou obecnost již názvem „svých“ podniků: "Křesťanský spolek mladíků" (KSM), "Mladý křesťan" a "Křesťanský kancionál".*“

A. Havránek ve studii k 50. výročí odchodu A. Adlofa konstatuje, že Adlof chtěl být předně křesťanem v nejzákladnějším slova smyslu a to znamená, že byl ekumenickým křesťanem v linii drahého ekumenismu.

M. Hadačová vzpomínala, jak Adlof jezdil k jejímu otci, faráři Dobiašovi do Bukovky, jako k svému otcovskému příteli: „*Tatínek vzpomínal na doby, kdy do nedělní školy mu přišel katolický hošík A. A. a tak zahorel láskou k Pánu Ježíši, že i když se stalo, že neměl boty, doma nezůstal a bos v zimě přišel poslouchat ty staré zvěsti. Otec můj se z toho těšil a usnadnil mu mnohé, i to, aby nedoznal úhony na zdraví při návštěvě nedělní školy v zimě.*“

Poslední ukázkou je pohled na osobnost a dílo křesťana Aloise

Adlofa z pera J. L. Hromádky. Připomeňme si, že v jeho větách slyšíme nejen vynikajícího teologa, ale i křesťana, který dovedl Adlofovi naslouchat, u něho se učil a jeho i ve víře následoval. „*U Adlofa je řada výrazných vlastností, které činí jeho zjev významným pro celou skladbu českého evangelictví. Adlof obohatil náš církevní a náboženský život tóny, které se v té míře u nás neozývaly. Všechno v něm bylo rozehlřáté, ano rozžhavené, ani jeden projev nebo pojem víry u něho nevychladl a neztluhl. Na Adlofovi můžete studovat víru v její bezprostřední skutečnosti - hřeje a voní, volá a zpívá, jásá a pláče v celé své prostotě, dětinskosti a neumělkovanosti. Když čtu cokoli z jeho pera anebo slyším jakoukoli vzpomínku na něho, pořád mám před sebou dítě, které ze zmatku a světáctví doby našlo cestu domů, do domu svého Otce, aby spočinulo na Jeho srdci a radovalo se z Něho samého.*

Připomíná nám, co má tvořit vlastní náplň naší víry a co má stále hořet na našem oltáři. Ano, Adlof je strážce oltáře, udržovatel ohně, vykonavatel oltářní služby v nejčistším reformačním smyslu.

Více než kterýkoli jiný český bohoslovec předkládá pomůcky, jak růst ve víře a prospívat v novém životě. "Přivykejž! Ono to stojí práci, úsilí, sebekázeň. Všechno začínat a končit s Bohem, vše mu nést a vše s ním sdílet. Kdo k Pánu Ježíši přišel, kdo složil na Něj břímně hříchů svých, ten je vybiďnut, aby u Něho zůstal v učení." To jsou tóny, které se ozývají z řeholních kruhů, z mystických zákoutí středověkých, z kroužků pietistických a probuzeneckých, ale u Adlofa mají podivuhodnou reformační čistotu - bez vzrušené výbušnosti, bez rozcitlivělosti a ovšem bez záslušnické trénovanosti."

ADLOFOVA (TÉŽ ADLOFOVSKÁ) GENERACE

Pro první, téměř padesátileté období, v němž v čele tehdejší CB požehnaně působil kazatel Alois Adlof, se používá zvláštního a přitom zcela jednoznačného označení: adlofovská generace.

Hlubší, vnitřní smysl tohoto označení vyplývá mj. z toho, že Boží obdarování a povolání A. Adlofa do náročné a mnohostranné služby kazatele a pastýře bylo tak výjimečné a požehnané a jeho vliv na vrstevníky a současníky byl neobyčejně oslovující a přitahující.

Charakteristika Adlofovy generace je obsáhle vylíčena v této kapitole.

Kazatel A. Adlof během celého kazatelského a pastýřského působení usiloval o to, aby všichni jeho spolupracovníci a spolupracovnice, členové církve i spolku - celá jeho generace - se vyznačovala biblickými znaky Ježíšových následovníků.

Jedním ze znaků adlofovské generace, zejména v 19. století, bylo, že snášela pro víru v Pána Ježíše Krista mnohá protivenství, šikanu, persekuci, zabavování Biblí, pokuty a dokonce i věznění.

Přiblížme si další, tentokrát vnitřní znak. Kazatel Alois Adlof jako by se snažil celou generaci svých vrstevníků a současníků nakazit sympatickou myšlenkou o mladém nitru a nestárnoucím srdci, která se například objevila ve všech slokách jeho písně *"Šťastní, kdo se obrátili záhy k Tobě, Pane náš..."*. Nejvýraznější to bylo ve třetí: *"Kdo svá zasvětil Ti léta, na věky mlád zůstane, unikne všem svodům světa, vykoná v něm dílo Tvé"* a v páté sloce: *"Mládi chceme věčně býti, nezestárnout v nitru svém. Rač nás k sobě připojiti v žáru lásky mladistvém"*. V Adlofově písemném odkazu tuto myšlenku ovšem nacházíme mnohokrát.

V závěru kapitoly, v níž bylo představeno společenství Adlofovy generace, sborů a celé církve v době Adlofově, můžeme jakoby v nastaveném zrcadle porovnávat prvky identity tehdejší církve s dnešní skutečností. Pokusme se jmenovat alespoň některé ze znaků historické identity, kterých se tento vážný problém týká. Např. misijní pohotovost a horlivost. Mluvit o obrácení a znovuzrození s po-korou a bez chlouby, vyvarovat se nebezpečí náboženského profesionalismu. - "Svobodná" církev bez finanční podpory státu i jeho vlivu. Před 60 lety jsme se museli podřídit násilí totalitního režimu v tomto směru, dnes tuto podporu těžko opouštíme!

SPISOVATEL, BÁSNÍK, REDAKTOR

Adlof měl Boží dar oslovit čtenáře tištěným slovem. Četní autoři charakterizují Aloise Adlofa jako skutečnou spisovatelskou osobnost počátečních desetiletí naší církve. Adlof čerpal z pramenů biblické víry nejen jako kazatel mladé církve, ale i jako jeden z prvních jejích básníků a prozaiků. Adlofovy knihy a články jsou naplněny vroucností a láskou k bloudícím a hledajícím a je v nich podána srozumitelná a celá zvěst evangelia Kristova. Dikce jeho veršů

i jazykový styl jeho literárního díla působí na dnešního čtenáře již poněkud archaicky, avšak mají sílu úderné oslovitelnosti. Spisovatelská (literární, publicistická) činnost Aloise Adlofa zahrnuje období od roku 1883 (v němž začal kazatel Josef

Kostomlatský vydávat první časopis v okruhu tehdejší Svobodné církve reformované „Betanii“ a v něm uveřejňovat i Adlofovy literární práce) až do jeho odchodu ze zemské časnosti na jaře roku 1927.

Adlof publikoval tedy od svých 22 roků. Těch 44 roků jeho dalšího života je lemováno tisíci stránkami článků, knih, brožur, kalendářů Mír, traktátů atd.

U kazatele Aloise Adlofa se prolínala s činností spisovatelskou řada dalších navazujících aktivit: básník, publicista, překladatel, redaktor a vydavatel. Některým z nich jsou v knize věnovány samostatné kapitoly.

.

JAK VIDĚLI ALOISE ADLOFA JEHO SOUČASNÍCI

Již letmý pohled do malé knížky, o které byla již zmínka výše "Kytíčka na hrob Aloise Adlofa, křesťana", vydané k prvnímu výročí jeho úmrtí, napovídá, že všichni, kteří se svými písemnými projevy ozvali po jeho odchodu do nebeského domova, si zřetelně uvědomili, že odešel mimořádný Boží služebník, věrohodný křesťan a svědek Pána Ježíše Krista.

Počet a obsah těchto projevů a zejména úzká myšlenková příbuznost při širokém rozptylu názorové a církevní příslušnosti jejich autorů jednoznačně a přesvědčivě ukazují, že jsou to svědectví spontánní, věrohodná a ryze pravdivá.

K příspěvkům uloženým v připomenuté knížce přibylo za 80 roků mnoho desítek studií a článků napsaných při různých jubilejních příležitostech.

Na několika místech této knihy je konstatováno, že nepřítomnost přímých pamětníků Aloise Adlofa v současnosti nutí využívat literárních a archivních pramenů k vytvoření vícevrstvéného a uceleného pohledu na život a službu této křesťanské osobnosti. Je přirozené, že dát možnost promluvit v reprezentativním výběru se sluší právě autorům autentických pohledů a vzpomínek, tj. vrstevníkům a současníkům Aloise Adlofa.

Do výběru jsou na prvním místě zařazeny pohledy a vzpomínky, které vykreslují Adlofovu osobnost v celostním, širším záběru. Po nich jsou připomenuty Adlofovy příkladné osobní vlastnosti, jeho nejpřednější životní úkol: být svědkem Ježíše Krista a přivádět k němu ostatní i skutečnost, že jeho duchovní vliv přesáhl rámec "jeho" církve do širokého křesťanského společenství. Tato velice rozsáhlá kapitola obsahuje mnoho svědectví a pohledů osobností z různých křesťanských denominací, nezamlčuje ani názory a hlasy kritické anebo projevy nelásky a nepochopení vůči A. Adlofovi.

VNĚJŠÍ KONTAKTY S ČESKOU SPOLEČNOSTÍ A EKUMENOU

Do této tematicky značně pestré kapitoly jsou zařazena jednak rozsáhlejší pojednání, a to o vztahu církve a státu (otázka svobodné - státem neuznané církve), o ekumenismu v pohledu Aloise Adlofa a Adlofově vlastenectví a lásce k národu. Dále jsou to tři drobnější informace: o účasti SCR a KSM na dvou velkých výstavách v Praze v posledním desetiletí 19. století, o zaslání Kralické bible českým a moravským poslancům v říšském sněmu ve Vídni k jubileu kralické Šestidílky a o blahopřání SCR císaři Františku Josefu I. k 60. výročí jeho nástupu na trůn.

Nepochybně patří do této kapitoly i zvláštní a pro většinu čtenářů objevná závěrečná stať, která vykresluje, jak se v průběhu více než tří desetiletí vyvíjel vztah a kontakty Aloise Adlofa nejprve s univerzitním profesorem, v závěrečných letech Adlofova života pak s prvním prezidentem Československé republiky T. G. Masarykem.

V prvním desetiletí 20. stol. se A. Adlof ve dvou vlastních a v jedné publikaci s širším autorským kolektivem zabýval otázkami svobodné - státem neuznané církve. Na přelomu 19. a 20. stol. se totiž vyskytly lákavé návrhy, aby církve státem neuznané opustily svoje postavení neodvislé od státu a zvolily postavení církve státem uznané, tedy nepronásledované, neutiskované a zvýhodněné. To byl zřejmě nejvýznamnější důvod a impuls k tomu, že se v roce 1900 připravovala alianční konference rakouských svobodných církví (baptistů, metodistů a Svobodné reformované). Kazatel Alois Adlof byl požádán, aby připravil a přednesl referát "Zákonné postavení státem neuznaných náboženských společností v Rakousku". Konference se uskutečnila ve Vídni 15. března 1900 a Adlofova přednáška byla ještě téhož roku vydána tiskem.

.

Poslední krátkou ukázkou z této kapitoly je Adlofův několikařádkový komentář k dojmům z jeho cesty po Rusku v roce 1900. Během cesty, při níž projel kolem 3000 km, navštívil několik měst, v nichž byly pobožnosti našich krajanů. Jeho věty staré 113 roků ukazují, že zkušenosti z této země z 20. stol. byly velmi podobné: *"Cesta do Ruska! Není to tak bez obtíží. Strach pustí-li tam, strach pustí-li odtamtud. A pak to povolání. Kázat evan-*

gelium - ani by člověk neřekl, že povolání to je tak málo slavné v očích světa, úřadů a pánů, ba že je spojeno s nebezpečím, že před ním zavřou dveře, anebo dveře za ním. Ale herold královský jde a hlásá. Ó bychom vždy byli pamětlivi, že jsme ve službách krále nad králi, pána nad pány!"

T. G. MASARYK A ALOIS ADLOF

Ve 20. století nebylo možné v obou obdobích, v nichž vládly v Československu totalitní režimy (nacistický a komunistický), psát otevřeně o vztazích Církve bratrské k prvnímu prezidentovi Československa Tomáši Garrigue Masarykovi, resp. o vztahu obou významných osobností této církve (F. Urbánka a A. Adlofa) k němu. Teprve po roce 1989 padly tyto překážky a byly zároveň využity literární památky po obou připomenutých kazatelích, detailně prostudován časopisecký fond a v poslední řadě i teprve nedávno objevené dokumenty v rodinném archivu rodiny Adlofovy (vnučka Hana s manželem E. Borovičkou), které zčásti osvětlily kontakty A. Adlofa s T.G. Masarykem. Pro plnější objasnění vztahů T. G. Masaryka a A. Adlofa jsou ovšem nejdůležitější dopisy A. Adlofa, které má ve svých fondech uloženy Archiv Masarykova ústavu AV ČR. Ty byly zatím jen zčásti zpracované a zařazené. Tato skutečnost je pochopitelná, protože vzájemná korespondence TGM a A. Adlofa patří v AMÚ do nejstaršího období a to bylo ve 20. století zasaženo jak všemi změnami vnitřními, tak zejména změnami a negativními zásahy vnějšími během obou totalitních režimů.

Mezi českými evangelíky převládá názor, že úzké vztahy s profesorem, později prezidentem T. G. Masarykem z kazatelů této malé evangelické církve zahájil a udržoval kazatel František Urbánek. Připomenutá kapitola nemění skutečnost, že vztahy mezi F. Urbánkem a T. G. M. i jeho rodinou byly od konce 19. století až do smrti prvního československého prezidenta mimořádné a neopakovatelné. Doplnuje ji ale např. o to, že ještě před příchodem F. Urbánka do tehdejší Svobodné reformované církve byla už tato malá církev i Alois Adlof v určitých vztazích k členům Masarykovy rodiny, konkrétně s paní Charlottou i s profesorem Masarykem a dokonce že tyto vztahy zahájila právě paní Charlotta.

Připomeňme však, že byl podstatný rozdíl ve způsobu komunikace F. Urbánka a A. Adlofa s T. G. Masarykem. Urbánek hovořil s Masarykem, až na nepatrné výjimky, výhradně osobně. V posledních 19 letech Masarykova života to byly většinou návštěvy na pozvání pana prezidenta a často - v případě Hradu nebo Lán - s poslaným šoférem a autem. Kontakty Adlofa s TGM byly většinou písemné, i když lze doložit i vzácné vzájemné návštěvy jejich rodin. Výhodou tohoto způsobu komunikace pro nás i budoucí generace je, že máme k dispozici většinu (?) dopisů obou a naději, že další, zejména Adlofovy, mohou být v AMÚ ještě nalezeny.

V rodině Adlofově je uchováváno několik konceptů Adlofových dopisů T. G. Masarykovi a několik dopisů a korespondenčních lístků prof. T. G. Masaryka A. Adlofovi. V AMÚ je v současné době evidováno pět dopisů A. Adlofa. Čtyři jsou adresovány profesorovi T.G.M. (jsou tedy z doby před 1. světovou válkou), jeden je adresován již prezidentovi ČSR. V kapitole Adlof - kazatel, pastýř a evangelista je podrobně vylíčeno s jakým *"osobním nasazením Adlof vykonával své pastýřské poslání. Byl milujícím pastýřem lidských duší, nabízejícím jediný lék - evangelium."* To se plně projevovalo i v jeho vztahu k T. G. Masarykovi. Uskutečnění své touhy - aby se Masaryk sešel s Ježíšem Nazaretským - spojuje Adlof s velkým požehnáním a ziskem pro celý národ. Z tohoto výrazného pohledu jsou psány nejméně tři z Adlofových dopisů.

Na závěr našeho listování novou knihou o Aloisu Adlofovi otiskujeme úryvek z dopisu ze začátku dubna 1902, krátce před Masarykovým odjezdem do Ameriky. V něm přeje Masarykovi užitečnost cesty zejména po strance osobního vztahu k Bohu: *"Čtěný pane profesore, s upřímným zájmem sledujeme Vaši cestu do Spojených států a prosíme Boha, by Vás milostivě vedl a zase s novými zkušenostmi nazpět přivedl[...]* Vy odpustíte, jestliže se toho dotýkám. Já bych tak šťasten byl, kdyby se Bohu zalíbilo zjevití Syna Svého Vám skrze Svého Ducha (Ga 1,15-16). Ó jaké by pak bylo působení Vaše! Jaké požehnání spojeno by bylo s ním. Já si představuji, že by to znamenalo novou dobu pro náš národ, ale přede vším by to znamenalo novou dobu pro Vás. Dokud Ježíš není Vám víc než učitel, zůstává problém hřícha nerozřešen. On však je i Beránek Boží, který snímá hřích, a jako takový se stává nám zdrojem pokoje a pojitkem s Otcem, cestou živou a pravou.

Ó by k tomu také posloužila Vaše americká cesta. Sejdete se s mnohými. Ó byste se také sešel s Ježíšem Nazaretským, asi tak jako Saul Tarsenský před Damaškem. Váš s uctivým pozdravem oddaný A. Adlof."

* * *

Kniha stojí 350,- Kč a lze ji zakoupit v křesťanském knihkupectví Samuel, Praha 1, Soukenická 15, v Kalichu, Praha 2, Jungmannova ul. nebo přímo v Radě Církve bratrské, Praha 1, Soukenická 15.